

Datum van inontvangstneming : 31/01/2018

Zaak C-688/17

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

8 december 2017

Verwijzende rechter:

Fővárosi Törvényszék (Hongarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

9 november 2017

Verzoekende partij:

Bayer Pharma AG

Verwerende partijen:

Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt.

Exeltis Magyarország Gyógyszerkereskedelmi Kft.

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

In een rechtszaak over inbreuk op octrooirecht ingediende verzoeken om schadeloosstelling voor schade toegebracht als gevolg van een door een rechterlijke instantie gelaste en later vervallen en/of herroepen voorlopige maatregelen

Voorwerp en rechtsgrondslag van het prejudiciële verzoek

Uitlegging van de uitdrukking „passende schadeloosstelling” in artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004

Rechtsgrondslag: Artikel 267 VWEU

Prejudiciële vragen

- 1) Dient de uitdrukking „passende schadeloosstelling” in artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten aldus te worden uitgelegd dat de lidstaten zorg moeten dragen voor de vaststelling van materieelrechtelijke regels betreffende de aansprakelijkheid van partijen alsmede de omvang en de wijze van de schadeloosstelling op grond waarvan de rechterlijke instanties van de lidstaten de eiser kunnen gelasten de verweerder schadeloosstelling te bieden voor schade toegebracht door maatregelen die door de rechter later zijn herroepen of wegens enig handelen of nalaten van de eiser later zijn vervallen, of wanneer de rechter later heeft vastgesteld dat er geen inbreuk of dreiging van een inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten was?
- 2) Indien het antwoord op de eerste vraag bevestigend is: verzet artikel 9, lid 7, van de richtlijn zich tegen een nationale regeling waarbij op de in die bepaling genoemde schadeloosstelling de algemene regels van nationaal burgerlijk recht omtrent aansprakelijkheid en schadevergoeding moeten worden toegepast, op grond van welke regels van nationaal recht de rechter de eiser niet kan verplichten tot vergoeding van schade die is toegebracht door later wegens nietigheid van het octrooi ongegrond gebleken voorlopige maatregelen en waarvoor de verweerder verantwoordelijk is door niet te hebben gehandeld zoals in de gegeven omstandigheden normaliter kon worden verwacht, mits de eiser door te verzoeken om het treffen van een voorlopige maatregel heeft gehandeld zoals in de gegeven omstandigheden normaliter kon worden verwacht?

Aangevoerde bepalingen van internationaal recht

Artikel 50, lid 7, van de Overeenkomst inzake handelsaspecten van de intellectuele eigendom (TRIPS)

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Overwegingen 1, 17 en 22 alsmede artikel 3, artikel 9, lid 7, en artikel 13, leden 1 en 2, van richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

– § 156, lid 1, van de a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (wet III van 1952 inzake burgerlijke rechtsvordering; hierna: „wetboek van burgerlijke rechtsvordering”);

- § 9, leden 1 en 2, alsmede § 104, leden 13 en 14, van a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (wet XXXIII van 1995 inzake octrooibescherming van uitvindingen; hierna: „octrooiwet”);
- § 4, lid 4, § 339, lid 1, en § 340, lid 1, van a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (wet IV van 1959 tot vaststelling van het burgerlijk wetboek; hierna „burgerlijk wetboek”).

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Verzoekster heeft op 8 augustus 2000 octrooi aangevraagd bij de Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (Hongaars bureau voor intellectueel eigendom; hierna: „bureau”) voor een uitvinding op het gebied van geneesmiddelen. Het bureau heeft het gevraagde octrooi op 4 oktober 2010 verleend.
- 2 Verweersters hebben hun geneesmiddelen in november 2009, augustus 2010 en oktober 2010 geïntroduceerd op de Hongaarse markt.
- 3 Verweester 1 heeft bij het bureau op 8 november 2010 afgifte van een negatieve verklaring voor recht gevorderd, inhoudende dat haar producten geen inbreuk maken op het octrooi van verzoekster. Verweersters hebben op 8 december 2010 tevens een vordering tot nietigverklaring van het octrooi ingediend bij het bureau.
- 4 De verwijzende rechter heeft het eerste verzoek om voorlopige maatregelen, door verzoekster ingediend op 9 november 2010, afgewezen maar vervolgens, bij vonnissen van 11 juli 2011, naar aanleiding van nieuwe verzoeken van verzoekster en het door haar overgelegde bewijsmateriaal, verweersters verboden de producten nog langer te verhandelen. De voorlopige maatregelen zijn op 8 augustus 2011 in werking getreden.
- 5 Bij vonnissen van 23 januari 2012 en 30 januari 2012, naar aanleiding van de hogere beroepen van verweersters, heeft de rechtbank de verzoeken van verzoekster om voorlopige maatregelen afgewezen. In de motivering van de vonnissen staat dat verweersters de markt weliswaar op inbreukmakende wijze hadden betreden, maar dat in de inmiddels ontstane situatie – gelet in het bijzonder op het vergevorderde stadium van de nietigheidsprocedure en de intrekking van een gelijkwaardig Europees octrooi – het gelasten van de gevraagde maatregelen uit het oogpunt van algemeen belang niet langer als proportioneel kon worden aangemerkt.
- 6 De voorlopige maatregelen waren derhalve van kracht van 8 augustus 2011 tot 4 oktober 2011 ten laste van verweester 1, en van 8 augustus 2011 tot 29 september 2011 ten laste van verweester 2.
- 7 Verzoekster heeft op 11 augustus 2011 vorderingen ingesteld tot – onder meer – afgifte van een verklaring voor recht dat verweersters inbreuk maken op haar octrooi. De rechtbank heeft de behandeling van deze inbreukvorderingen

opgeschort in afwachting van de onherroepelijke beslissing in de procedure tot nietigverklaring.

- 8 De Fővárosi Ítéltábla (hoofdstedelijke rechter in tweede aanleg) heeft het octrooi bij uitspraak van 20 september 2016 onherroepelijk nietig verklaard.
- 9 Gelet op de onherroepelijke nietigverklaring van het octrooi heeft de verwijzende rechter de inbreukvordering van verzoekster tegen verweerster 1 bij onherroepelijk vonnis van 30 juni 2017 afgewezen. De tussen verzoekster en verweerster 2 lopende inbreukprocedure is op 3 maart 2017 beëindigd door intrekking van de vordering door verzoekster.
- 10 Beide verweersters hebben – verweerster 1 bij reconventionele vordering van 22 februari 2012 en verweerster 2 bij vordering van 6 juli 2017, welke vordering in deze zaak is gevoegd, – gevorderd dat de rechtbank verzoekster verplicht tot vergoeding van de met de voorlopige maatregelen toegebrachte schade. Gevorderd wordt een vergoeding voor het verlies aan inkomsten, voor promotiekosten in verband met de marktintroductie van de producten en voor overige immateriële schade, vermeerderd met rente. Verweersters baseren hun vordering op § 156, lid 1, van het Hongaarse wetboek van burgerlijke rechtsvordering en § 104, leden 13 en 14, van de Hongaarse octrooiwet.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

Argumenten van verzoekster

- 11 Verzoekster heeft met name aangevoerd dat verweersters hun schade zelf hebben veroorzaakt en dat zij op grond van de nationale regels betreffende privaatrechtelijke aansprakelijkheid geen recht hebben op schadevergoeding. Zij hebben de markt immers opzettelijk en onrechtmatig betreden met hun inbreukmakende producten en wel ruim vóór de vernietiging van het octrooi. Als producenten van generieke geneesmiddelen waren zij op de hoogte van het octrooi van verzoekster. Indien zij overeenkomstig de bepalingen van het burgerlijk wetboek wensten te handelen, dan hadden zij ter voorkoming van de schade eerst een vordering tot nietigverklaring van het octrooi moeten instellen en tenminste de rechterlijke beslissing in eerste aanleg moeten afwachten alvorens hun producten op de markt te brengen.
- 12 Verzoekster meent dat haar bovenvermelde argumentatie in overeenstemming is met de Hongaarse rechtspraak. Zij verwijst in dit verband naar een eerdere beslissing van de verwijzende rechter, waarbij de verweerder in dat geding zelf ook als aansprakelijk was aangemerkt voor de schade ontstaan door de voorlopige maatregelen, reden waarom de eiser in dat geding enkel is verplicht tot vergoeding van de schade ontstaan in de periode tussen de bekendmaking van het vonnis in eerste aanleg waarbij het octrooi nietig is verklaard en de herroeping van de voorlopige maatregelen, en de vordering voor het overige is afgewezen.

- 13 Verzoekster benadrukt dat er geen nationale materieelrechtelijke regels bestaan die overeenkomen met (het bepaalde in) artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG. De door verweersters als rechtsgrondslag aangewezen bepalingen, te weten § 156, lid 1, van het Hongaarse wetboek van burgerlijke rechtsvordering en § 104, leden 13 en 14, van de Hongaarse octrooiwet, zijn louter procesrechtelijk van aard. Artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG kan hooguit indirect worden toegepast.
- 14 De omstandigheid dat in artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG – in tegenstelling tot in artikel 13 van de richtlijn – geen onderscheid is gemaakt tussen de opzettelijke en onopzettelijke aard van de inbreuk betekent volgens verzoekster niet dat met dat onderscheid geen rekening kan worden gehouden bij de vaststelling van een „passende schadeloosstelling”. Dit volgt uit de doelstelling van de richtlijn zoals omschreven in overweging 1 van de richtlijn, namelijk het bevorderen van creativiteit, het afschrikken van inbreukmakers en het waarborgen van de bescherming van de intellectuele-eigendomsrechten. Het zou in strijd zijn met die doelstelling als marktdeelnemers die op de hoogte zijn van deze intellectuele-eigendomsrechten in het geheel niet zouden worden gedwongen om de juridische belemmeringen uit de weg te ruimen (bijvoorbeeld door te trachten het octrooi te laten vernietigen) alvorens de markt te betreden. Immers, indien de verweerder recht heeft op volledige en onvoorwaardelijke schadeloosstelling dan zou dat betekenen dat het risico van de ongegrondheid van de ingestelde voorlopige maatregel als gevolg van de nietigverklaring van het octrooi uitsluitend voor rekening van de eiser zou komen, ondanks het feit dat de eiser, toen hij om het treffen van de maatregel verzocht, terecht op de geldigheid en de afdwingbaarheid van het door de bevoegde autoriteit verleende octrooi kon vertrouwen. Een dergelijke regeling zou erop neerkomen dat het voor ondernemingen lucratief is de markt te betreden zonder het eerbiedigen van octrooien van anderen.
- 15 Bovengenoemde doelstelling van richtlijn 2004/48/EG dient te worden gelezen in samenhang met het in overweging 17 vervatte vereiste volgens hetwelk de in de richtlijn genoemde rechtsmiddelen „zodanig [moeten] worden vastgesteld dat [in elk afzonderlijk geval] naar behoren rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken van dat geval, waaronder de specifieke kenmerken van elk intellectuele-eigendomsrecht”. Als specifiek kenmerk van een geval moet derhalve enerzijds rekening worden gehouden met de eerdere schadeveroorzakende gedragingen van partijen. Anderzijds is het een kenmerk van octrooien dat het exclusieve exploitatierecht voortvloeit uit de beslissing van een daartoe bevoegde autoriteit na toetsing aan de eisen van beschermbaarheid, op basis waarvan zowel de octrooihouder als het publiek gegronde redenen hebben om uit te gaan van de geldigheid en afdwingbaarheid van dit exclusieve recht. Het zou uiteindelijk tot de uitholling van deze regeling leiden indien in artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG in juridische zin enkel betekenis zou toekomen aan de vraag wat de uitkomst van de latere nietigheidsprocedure is geworden.

- 16 Het zou tevens in strijd zijn met de rechtvaardigheid indien niet de verweerder, die bij de toetreding tot de markt het octrooi negeerde, doch uitsluitend de eiser aansprakelijk zou worden gesteld voor de schade die niet als gevolg van misbruik is toegebracht, maar als gevolg van normaal gebruik van een recht verworven in een procedure bij de bevoegde overheidsdienst, terwijl artikel 3, lid 1, van richtlijn 2004/48/EG voorschrijft dat de aangewende rechtsmiddelen eerlijk en billijk moeten zijn.
- 17 Uitgaande van de uitlegging dat als specifiek kenmerk van een geval rekening moet worden gehouden met de eerdere schadeveroorzakende gedragingen van partijen, rijst de vraag of zich met artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG verdraagt de Hongaarse regeling waarbij de rechter in het kader van een vordering tot schadevergoeding – naast het onderzoek naar het ontstaan van de schade en naar het causaal verband tussen de schadeveroorzakende handeling en die schade – op grond van de bepalingen van het Hongaarse burgerlijk wetboek tevens de mogelijkheid heeft om te onderzoeken of partijen hebben gehandeld zoals in de gegeven omstandigheden normaliter kon worden verwacht. Indien het antwoord bevestigend is, dient vervolgens de vraag te worden opgehelderd of de aangehaalde Unierechtelijke bepaling zich verzet tegen de wettelijke regeling van een lidstaat [„Niemand kan zich beroepen op zijn eigen onrechtmatig gedrag teneinde een voordeel te verkrijgen”, neergelegd in § 4, lid 4, tweede zin, van het Hongaarse Burgerlijke Wetboek] op grond waarvan de rechter een eiser niet verplicht tot vergoeding van de schade, toegebracht door later herroepen voorlopige maatregelen, *waarvoor de verweerder verantwoordelijk is* door niet te hebben gehandeld zoals in de gegeven omstandigheden normaliter kon worden verwacht, mits de eiser door te verzoeken om het treffen van een voorlopige maatregel heeft gehandeld zoals in de gegeven omstandigheden normaliter kon worden verwacht. In de derde plaats rijst de vraag of de rechter op grond van § 340, lid 1, van het Hongaarse burgerlijk wetboek kan onderzoeken of de schadelijdende partij ter voorkoming en/of ter afwendig van de schade heeft gehandeld zoals in de gegeven omstandigheden normaliter kon worden verwacht. Het deel van de schade dat is ontstaan doordat de schadelijdende partij niet heeft voldaan aan die verplichting komt namelijk niet voor vergoeding in aanmerking en de rechter verplicht de eiser dan ook niet – of slechts deels – om de schade te vergoeden die is toegebracht door later herroepen voorlopige maatregelen, *indien de reden voor het intreden van de schade (deels) is dat de verweerder de markt zonder toestemming van de eiser en zonder het belemmerende recht te betwisten heeft betreden, oftevel ter voorkoming van het bij de voorlopige maatregel opgelegde verbod niet heeft gehandeld zoals in de gegeven omstandigheden normaliter kon worden verwacht.*

Argumenten van verweersters

- 18 Het standpunt van verweersters is dat § 156, lid 1, van het Hongaarse wetboek van burgerlijke rechtsvordering en § 104, leden 13 en 14, van de Hongaarse octrooiwet een passende rechtsgrondslag vormen voor de vergoeding van de door de voorlopige maatregelen veroorzaakte schade, hoewel het louter

procesrechtelijke regels zijn. De verwijzende rechter dient deze regels te interpreteren in het licht van de tekst en de doelstelling van richtlijn 2004/48/EG.

- 19 Volgens verweersters is verzoekster op grond van de Hongaarse rechtspraak verplicht tot vergoeding van de door de voorlopige maatregelen veroorzaakte schade. Deze rechtspraak is evenwel tegenstrijdig met artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG, aangezien de beoordeling van de vordering tot schadevergoeding plaatsvindt op basis van nationaalrechtelijke regels betreffende privaatrechtelijke aansprakelijkheid, namelijk de bepalingen van het Hongaarse burgerlijk wetboek.
- 20 Artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG biedt namelijk volledige en onvoorwaardelijke schadeloosstelling aan de verweerder voor de nadelen die hij door de voorlopige maatregelen heeft geleden. Het adjectief „*passende*” vóór de uitdrukking „*schadeloosstelling*” betekent genoegdoening voor alle materieel en immaterieel nadeel, derhalve de hele schade. Artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG is een objectieve schadevergoedingsregel, hetgeen betekent dat niet relevant is in welke bewustzijnstoestand partijen hebben gehandeld. De enkele omstandigheid dat de voorlopige maatregelen zijn herroepen of zijn vervallen wegens enig handelen of nalaten van de eiser, of dat later is vastgesteld dat er geen inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten is geweest, levert al voldoende grond op om aan de eis van de verweerder tegemoet te komen. Hieruit volgt dat bij de vaststelling van de schadevergoeding geen rekening kan worden gehouden met omstandigheden die bij toepassing van de nationaalrechtelijke regels betreffende privaatrechtelijke aansprakelijkheid normaliter wel een rol kunnen spelen, waaronder, en in het bijzonder, de bewustzijnstoestand van partijen en in hoeverre zij hebben gehandeld zoals verwacht kon worden.
- 21 Verweester 1 stelt zich op het standpunt dat van haar ook in het algemeen niet kan worden gevergd om te wachten tot de vernietiging van een octrooi dat ten onrechte is verleend voor een uitvinding die niet voor octrooibeschermt in aanmerking komt. Het is immers ook in het algemene belang om een onrechtmatig monopolie te breken, de mededinging te stimuleren en te bevorderen dat consumenten vervangende producten voor een lagere prijs kunnen aanschaffen.
- 22 Volgens verweersters wordt bovenstaande interpretatie mede ondersteund door de omstandigheid dat de wetgever artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG niet in afdeling 6, „Schadevergoeding en aan de procedure verbonden kosten”, maar in afdeling 4, „Voorlopige en conservatoire maatregelen”, heeft ondergebracht.
- 23 Volgens verweersters vloeit bovenstaande interpretatie ook voort uit de analyse van de verschillende taalversies (Engels, Frans en Duits) van de bepaling. Bovendien wordt in artikel 13 van richtlijn 2004/48/EG een andere uitdrukking gebruikt dan in artikel 9, lid 7. In gevallen waarin de bewustzijnstoestand van partijen niet relevant is, wordt namelijk – in overeenstemming met het woordgebruik van de Overeenkomst inzake handelsaspecten van de intellectuele eigendom (TRIPS) – consequent de uitdrukking „*compensation*” gebezigd. De uitdrukking „schadevergoeding” (*damages, Schadenersatz, dommages-intérêts*)

wordt enkel toegepast wanneer de inbreukpleger wist of redelijkerwijs had moeten weten dat hij inbreuk pleegde. In artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG komt echter de uitdrukking „*damages*” noch een van de uitdrukkingen „*wrongful*”, „*culpable*”, „*negligent*” en/of „*badfaith*” (toerekenbaar, schuldig, nalatig, te kwader trouw) voor, welke uitdrukkingen naar de voorwaarde van de bewustzijnstoestand verwijzen.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 24 De verwijzing wordt gemotiveerd door de omstandigheid dat in de Hongaarse rechtspraak dikwijls voorlopige maatregelen worden toegepast in rechtszaken over inbreuk op octrooirechten. Er komen dan ook zaken voor waarin het octrooi dat de basis vormde voor de gelaste voorlopige maatregel later wordt vernietigd en daarmee achteraf ongegrond blijkt te zijn. In zulke gevallen heeft de verweerder in de inbreukprocedure recht op vergoeding van het nadeel dat hij door de voorlopige maatregel heeft geleden.
- 25 De verwijzende rechter heeft de vordering tot schadevergoeding van de verweerder in zijn door partijen aangehaalde eerdere vonnis deels afgewezen en bepaald dat de eiser in dat geding alleen aansprakelijk was voor schade geleden in de periode tussen de bekendmaking van het vonnis in eerste aanleg waarbij het octrooi (niet onherroepelijk) nietig was verklaard en de herroeping van de voorlopige maatregelen. De motivering van de beslissing luidde dat de verweerder – door zonder toestemming van de eiser de markt te betreden ofschoon hij moest weten dat een op dat moment geldig octrooi aan die toetreding in de weg stond – niet had gehandeld zoals onder de omstandigheden verwacht kon worden, en dat hij daarom op grond van § 4, lid 4, tweede zin, van het Hongaarse burgerlijk wetboek zelf ook aansprakelijk was voor het intreden van de schade.
- 26 Tussen partijen in het onderhavige geding, dat gelijkenis vertoont met de boven aangehaalde zaak, is echter een discussie ontstaan over deze uitlegging van artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG. Het verschil van inzicht betreft de vraag of deze bepaling een materieelrechtelijke inhoud heeft en zo ja, wat die materieelrechtelijke inhoud dan is.
- 27 Partijen en de verwijzende rechter zijn het erover eens dat in het Hongaarse recht geen materieelrechtelijke bepalingen bestaan voor gevallen waarop artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG betrekking heeft. De rechtsgrondslag voor de vergoeding van de schade van verweersters wordt gevormd door louter procesrechtelijke regels, namelijk § 156, lid 1, van het Hongaarse wetboek van burgerlijke rechtsvordering en § 104, leden 13 en 14, van de Hongaarse octrooiwet. De verwijzende rechter ziet het op grond van het Von Colson-beginsel (arrest Von Colson en Kamann, 14/83, arrest van 10 april 1984, ECLI:EU:C:1984:153) zo dat de Hongaarse wetgever artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG door die bepalingen heeft omgezet.

- 28 De verwijzende rechter legt artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG zo uit dat daarin alleen wordt vastgesteld dat de verweerder in de daar genoemde specifieke situatie recht heeft op schadeloosstelling en dat elke lidstaat dat recht moet waarborgen. De inhoud van dat recht wordt evenwel niet uitputtend bepaald; het is aan de lidstaten om de materieelrechtelijke regels betreffende de aansprakelijkheid van partijen alsmede de omvang en de wijze van de schadeloosstelling vast te stellen.
- 29 De verwijzende rechter komt tot deze uitlegging in de eerste plaats omdat de bewuste bepaling een regel is uit een richtlijn en als zodanig, gelet op haar functie, niet voorziet in rechtstreekse rechten, maar alleen een inkadering en een minimum aangeeft voor de lidstaten. De algemene regels betreffende privaatrechtelijke aansprakelijkheid alsmede de wijze en de omvang van schadeloosstelling worden door de lidstaten vastgesteld, maar wel met inachtneming van de doelstellingen van de richtlijn. Met andere woorden, het is de bevoegdheid van de lidstaten om de materieelrechtelijke criteria vast te stellen waaraan de schadeloosstelling moet voldoen om „*passend*” te zijn.
- 30 De in artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG bedoelde schadeloosstelling is namelijk een „rechtsmiddel” in de zin van de richtlijn. Artikel 3, lid 1, eerste zin, van richtlijn 2004/48/EG bepaalt: „De lidstaten stellen de maatregelen, procedures en rechtsmiddelen vast die nodig zijn om de handhaving van de in deze richtlijn bedoelde intellectuele-eigendomsrechten te waarborgen.”
- 31 Het adjectief „*passende*” („*appropriate*”) vóór het zelfstandige naamwoord „*schadeloosstelling*” („*compensation*”) wordt geacht de bewegingsruimte aan te geven voor de nationale bepaling, hetgeen wijst op een hoog abstractieniveau van de EU-norm.
- 32 Aangezien de Hongaarse Staat geen specifieke regels heeft opgesteld voor de in artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG genoemde situatie, kunnen de relevante regels van nationaal recht in de eerste plaats zo worden uitgelegd dat het in artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG gewaarborgde recht op schadeloosstelling van de verweerder gezien moet worden in het licht van de algemene regels van het Hongaarse burgerlijk recht, met andere woorden de rechter moet een dergelijke vordering beoordelen op basis van de algemene regels betreffende privaatrechtelijke aansprakelijkheid en schadevergoeding volgens de basiscodificatie van materieel privaatrecht, te weten het Hongaarse burgerlijk wetboek.
- 33 Indien echter, in tegenstelling tot de uiteenzetting hierboven, artikel 9, lid 7, van richtlijn 2004/48/EG aldus moet worden uitgelegd dat het niet uitsluitend het recht van de verweerder op schadeloosstelling waarborgt, maar tevens de inhoud van dat recht bepaalt door de wijze en de omvang van schadeloosstelling alsmede de respectievelijke aansprakelijkheid van partijen voor de schade te regelen, dan dient het Hof de inhoud ervan te verduidelijken.